

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 221.278 van 7 november 2012
in de zaak A. 205.694/XIV-34.397**

In zake : Nadia JAMA MOHAMED
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Katelijne Van Bellingen
 kantoor houdend te 1050 Brussel
 Jaargetijdenlaan 54
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 23 juli 2012, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de Federale Overheidsdienst Justitie, dienst Voogdij, van 23 mei 2012 waarbij werd vastgesteld dat de verzoekster “voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5 van Titel XIII, Hoofdstuk 6 ‘Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen’ van de programmawet van 24 december 2002”, er bijgevolg onmiddellijk een voogd wordt aangewezen en de voogdij van rechtswege beëindigd wordt op 16 juni 2012.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 oktober 2012.

Kamervoorzitter André Beirlaen heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Annick Haegeman, die loco advocaat Katelijne Van Bellingen verschijnt voor de verzoekster en attaché Anja Billooye, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekster komt op 3 mei 2012 België binnen, zonder identiteitsdocumenten, en dient op 4 mei 2012 een asielaanvraag in. Zij verklaart van Somalische nationaliteit te zijn en geboren te zijn op 18 augustus 1996. Op 4 mei 2012 wordt de verzoekster onder de hoede geplaatst van de dienst Voogdij.

Aangezien er twijfel is omtrent de ingeroepen leeftijd van de verzoekster, vraagt de dienst Vreemdelingenzaken aan de dienst Voogdij om een leeftijdsonderzoek uit te voeren.

In het Universitair Ziekenhuis Brussel ondergaat de verzoekster op 10 mei 2012 een medisch onderzoek waaruit met een redelijke wetenschappelijke zekerheid wordt geconcludeerd dat bij de verzoekster op datum van 10 mei 2012 de leeftijd op 19,5 jaar kan geschat worden met een standaarddeviatie van 1,6 jaar.

Vervolgens concludeert de dienst Voogdij dat de verzoekster wordt geïdentificeerd als Mevrouw Nadia JAMA MOHAMED, geboren op 16 juni 1994 te Kismayo, Somalië.

Zij voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5 van Titel XIII, Hoofdstuk 6 “Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen” van de programmawet van 24 december 2002. De dienst Voogdij gaat bijgevolg onmiddellijk over tot de aanwijzing van een voogd.

In het geval dat artikel 24, § 1, lid 2, van Titel XIII, Hoofdstuk 6 “Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen” van de programmawet van 24 december 2002 van toepassing is, zal de voogdij van rechtswege beëindigd worden op 16 juni 2012.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van het enig middel

Uiteenzetting van het middel

4.1. De verzoekster voert als enig middel aan:

“Eerste middel: Schending van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991, betreffende de uitdrukkelijke motivering van administratieve bestuurshandelingen evenals van artikel 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De Minister dient zijn beslissingen op gemotiveerde wijze te nemen.

De uitdrukkelijke motiveringsplicht vervat in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen heeft tot doel de belanghebbende in kennis te stellen van de redenen waarom de desbetreffende administratieve overheid tot de bestreden beslissing is gekomen zodat de betrokkene in staat is te weten of het wenselijk is zich tegen die handeling te verweren met de middelen die het recht hem verschaft.

In de akte moeten de juridische en feitelijke overwegingen worden vermeld die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen en deze moeten afdoende zijn, wat betekent dat de motivering pertinent en draagkrachtig moet zijn. Het eerste houdt in dat de redengeving duidelijk in verband moet staan met de bestreden beslissing, het tweede dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen.

2.5.1.

Dat dit niet geschied is, minstens op zeer gebrekkige wijze, blijkt uit het feit dat de bestreden beslissing geen exacte informatie meedeelt over welke medische onderzoeken nu werden uitgevoerd om de leeftijd van verzoekster vast te stellen.

De bestreden beslissing stelt dat "Overwegende dat de Dienst Voogdij een medisch onderzoek liet uitvoeren op 10 mei 2012 door het Universitair Ziekenhuis

Brussel Kinderziekenhuis, Laarbeeklaan 101, 1090 Brussel teneinde na te gaan of betrokkene al dan niet jonger is dan 18 jaar.";

Vervolgens wordt gesteld dat "Overwegende dat de conclusie van het medisch onderzoek als volgt luidt: "Op basis van het voorgaand onderzoek kunnen we besluiten met een redelijke wetenschappelijke zekerheid dat bij JAMA MOHAMED NADIA op datum van 10.05.2012 de leeftijd van 19,5 jaar kan geschat worden met een standaarddeviatie van 1,6 jaar "."

De resultaten van het onderzoek werd niet in detail betekend aan verzoekster, samen met de bestreden beslissing. Het is haar bijgevolg niet mogelijk deze resultaten te verifiëren.

Dat er bijgevolg zeker een gebrekkige motivering is van de bestreden beslissing minstens een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel aangezien de resultaten niet in detail kunnen worden nagekeken.

2.5.2.

Bovendien dient de beslissing ook te motiveren in welke mate de resultaten van het desbetreffend onderzoek kan worden aanvaard rekening houdende met hun beperkte betrouwbaarheid, zeker voor wat betreft de verschillende resultaten voor personen met een andere afkomst.

Op medisch vlak bestaan er (in theorie) diverse methodes om de leeftijd van een bepaalde persoon te onderzoeken. Een van de oudste methodes betreft het leeftijdsonderzoek via een rontgenfoto van de linker hand en de pols, op basis waarvan, aan de hand van de atlas van Greulich en Pyl, iemands zogenaamde skeletleeftijd wordt vastgesteld (de rijping of volgroeiing van het skelet), waaruit men vervolgens de reële (of zogeheten chronologische) leeftijd van de betrokkene inschat. Nauw hiermee verwant zijn de medische testen waarmee iemands (skelet) leeftijd wordt nagetrokken via een onderzoek van de gebitsontwikkeling (volgroeiing van de wijsheidstanden). Andere leeftijdsonderzoeken zijn veeleer gericht op de externe kenmerken van de lichaamsbouw in het algemeen of op de ontwikkeling van de secundaire geslachtskenmerken. Er zijn ook testen de zogenaamde sociaalpedagogische leeftijdsonderzoeken, waarbij hoofdzakelijk via vraaggesprekken, gepeild wordt naar het intellectuele ontwikkelingsniveau, evenals de psychologische en emotionele maturiteit van een persoon.

De Fod Justitie meldt in zijn beslissing niet welke methode er specifiek werd gehanteerd om een leeftijdsonderzoek te doen, terwijl we verschillende vormen van onderzoeken hebben.

Omtrent het inzetten van deze methodes om de leeftijd van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen vast te stellen, bestaat er nogal wat verzet in de medische wereld zelf. De aangevoerde bezwaren zijn zowel medisch-wetenschappelijk als medisch-ethisch van aard .

Een eerste bezwaar, van wetenschappelijk-methodologische aard, luidt dat de medische leeftijdsonderzoeken, an sich niet ontwikkeld werden met de bedoeling om de reële leeftijd van een bepaald persoon zo precies mogelijk te kunnen vaststellen.

Een tweede wetenschappelijk bezwaar houdt verband met het risico van een te grote foutenmarge. Nogal wat van de leeftijdsonderzoeken zijn geschraagd op onderzoeksgegevens vaak tientallen jaren geleden. Sindsdien verloopt de lichaamsontwikkeling van jongeren in het algemeen echter in een verhoogd tempo. Specifiek naar niet-begeleide minderjarige vreemdelingen toe stelt zich bovendien het probleem dat de ontwikkeling van de botstructuur mede afhangt van factoren die verband houden met de levenswijze, de voedingsgewoonten en vooral de etnische afkomst. Hetzelfde geldt voor de ontwikkeling van het gebit. Aangezien omzeggens alle medische leeftijdsonderzoeken (op basis van fysieke lichaamskenmerken) stoelen op onderzoeksgegevens omtrent de lichaamsontwikkeling van blanke

Amerikaanse of Engelse jongeren uit de middenklasse en de biologische ontwikkeling van met name negroïde jongeren gemiddeld een sneller verloop kent, is het risico reëel dat men de leeftijd op basis van de thans gehanteerde onderzoeksgegevens onnauwkeurig vaststelt.

Bijkomen zouden de (fysieke) leeftijdsonderzoeken in onvoldoende mate rekening houden met groeistoringen op grond van ondervoeding, of ziekte, of nog met het verrichten van zware (fysieke) arbeid en de invloed daarvan op de lichaamsontwikkeling.

Er is ook een gelijkaardig bezwaar: de onderzoeksmethode houdt onvoldoende rekening met de specifieke achtergrond van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen, wordt ook geuit ten overstaan van het zogenaamd sociaalpedagogische leeftijdsonderzoek. Dergelijk onderzoek vereist allereerst en in nog sterkere mate dan bij lichamelijke leeftijdstesten, een kwaliteitsvolle communicatie tussen de onderzoeker en de betrokken minderjarige, hetgeen bij niet-begeleide buitenlandse minderjarige er helaas niet is.

Dus in hoeverre zijn de leeftijdsonderzoeken betrouwbaar als er van de medische wereld zelf er zoveel bezwaar en kritiek op is.

2.5.3.

Bovendien wijst verzoekster er tevens op dat de bestreden beslissing zelf twijfelt aan de exacte leeftijdsbepaling.

Dat er steeds een standaarddeviatie in aanmerking wordt genomen en ondanks deze op 23.05.2012 er zonder enige motivering wordt gesteld dat de meerderj(k)arigheid zal worden vastgesteld op 16 juni 2012 nu vanaf deze datum de voogdij van rechtswege zal worden beëindigd.

De geboortedatum van verzoekster wordt zonder enige gegronde reden in twijfel getrokken, waardoor het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel manifest werden geschonden.

In elk geval stelt verzoekster vast dat verwerende partij hieromtrent niets heeft gemotiveerd.

2.5.4.

In het licht van bovenstaande argumenten zijn de redenen die worden aangegeven noch voldoende noch afdoende gemotiveerd zodat men kan besluiten dat de beslissing de motiveringsplicht geschonden heeft.”.

Beoordeling

4.2. De schending van artikel 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, dat onder meer bepaalt dat “de administratieve beslissingen met redenen (worden) omkleed”, kan niet dienstig worden aangevoerd tegen de bestreden beslissing, die werd genomen in toepassing van Titel XIII, hoofdstuk 6, “voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen”, van de programmawet van 24 december 2002 (Voogdijwet).

Het enig middel is, wat dit onderdeel betreft, onontvankelijk.

De bestreden beslissing is formeel afdoende gemotiveerd doordat het resultaat van de medische leeftijdsschatting wordt vermeld in de bestreden beslissing. In casu geeft de bestreden beslissing de conclusie van dat onderzoek weer, waaruit bleek dat op datum van 10 mei 2012 verzoeksters leeftijd op 19,5 jaar kon geschat worden met een standaarddeviatie van 1,6 jaar. Tevens vermeldt de bestreden beslissing dat verzoeksters verklaarde geboortedatum niet in aanmerking wordt genomen omdat hij onder de ondergrens van het medisch onderzoek valt.

In het licht van de formele motiveringsplicht is niet vereist dat de beslissing eveneens meedeelt welke medische onderzoeken werden uitgevoerd noch “in welke mate de resultaten van het desbetreffend onderzoek kan worden aanvaard rekening houdende met hun beperkte betrouwbaarheid (...)”.

De formele motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel vereisen evenmin dat de resultaten van het medisch onderzoek samen met de bestreden beslissing worden betekend.

Het toepassen van een standaarddeviatie wijst niet op twijfel omtrent de uitgevoerde leeftijdsschatting. De overheid dient uitsluitend te verkrijgen over de vraag of de verzoekster al dan niet ouder is dan achttien jaar. Het gebruik van een standaarddeviatie doet hieraan geen afbreuk, aangezien de overheid ook hiermee de al dan niet minderjarigheid van de betrokkene kan bepalen.

Het enig middel is, in de mate het ontvankelijk is, ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 november 2012, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Christophe Verhaert

André Beirlaen